

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 55/16
Λουξεμβούργο, 2 Ιουνίου 2016

Προτάσεις της γενικής εισαγγελέα στην υπόθεση C-76/15
Paul Vervloet κ.λπ.

Κατά τη γενική εισαγγελία J. Kokott, η εγγύηση του Βελγίου υπέρ των χρηματοπιστωτικών συνεταιρισμών του ομίλου ARCO παραβιάζει το δίκαιο της Ένωσης

Το Βέλγιο παρανόμως ενέταξε τους χρηματοπιστωτικούς συνεταιρισμούς στο βελγικό σύστημα εγγυήσεως των καταθέσεων

Η γενική εισαγγελέα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης J. Kokott καταλήγει με τις προτάσεις της που δημοσιεύθηκαν σήμερα στο συμπέρασμα ότι, με την ένταξη των χρηματοπιστωτικών συνεταιρισμών του ομίλου ARCO στο βελγικό σύστημα εγγυήσεως των καταθέσεων, το Βέλγιο παραβίασε το δίκαιο της Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ορθώς εξετίμησε ότι εν προκειμένω χορηγήθηκε παράνομη κρατική ενίσχυση —στον βαθμό που τούτο αποτέλεσε αντικείμενο εξετάσεως στην υπό κρίση διαδικασία στο πλαίσιο της αιτήσεως που υπέβαλε το βελγικό συνταγματικό δικαστήριο¹. Αντιθέτως, η οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων² καταρχήν δεν αντιτίθεται στην εγγύηση αυτή, χωρίς όμως ούτε και να την καθιστά επιβεβλημένη.

Τον Νοέμβριο του 2011 το βελγικό κράτος χορήγησε στους, κατά προσέγγιση, 800 000 ιδιώτες μεριδιούχους των τριών χρηματοπιστωτικών συνεταιρισμών του ομίλου ARCO (Arcopar, Arcofin και Arcorplus) την προστασία που ίσχυε για τις αποταμιευτικές καταθέσεις ή για ορισμένα είδη ασφαλίσεων ζωής, ήτοι μέχρι του ποσού των 100.000 ευρώ ανά επενδυτή. Με τον τρόπο αυτόν, ο όμιλος ARCO, ο οποίος αποτελεί έναν από τους βασικούς μετόχους της γαλλοβελγικής τράπεζας Dexia, προφυλάχθηκε από την επαπειλούμενη έξοδο των ιδιωτών επενδυτών από τους τρεις χρηματοπιστωτικούς συνεταιρισμούς του. Ταυτοχρόνως, ο όμιλος ARCO περιήλθε σε θέση να συνδράμει στην ανακεφαλαιοποίηση της τράπεζας Dexia. Η τελευταία κλυδωνιζόταν σφοδρώς από την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση που είχε ξεσπάσει το 2008. Από τα τέλη του 2011, οι τρεις χρηματοπιστωτικοί συνεταιρισμοί του ομίλου ARCO τελούν υπό εκκαθάριση.

Το 2014 η Επιτροπή έκρινε ότι η εν λόγω «εγγύηση υπέρ του ομίλου ARCO» είναι παράνομη (επειδή δεν κοινοποιήθηκε εγκαίρως) και αποτελεί κρατική ενίσχυση που δεν συμβιβάζεται με την εσωτερική αγορά. Υποχρέωσε για τον λόγο αυτόν το Βέλγιο να απαιτήσει την επιστροφή των πλεονεκτημάτων που χορηγήθηκαν σε συνάρτηση με την εν λόγω εγγύηση καθώς και να παύσει κάθε είδους περαιτέρω καταβολές στο πλαίσιο αυτό. Κατά της εν λόγω αποφάσεως της Επιτροπής οι τρεις χρηματοπιστωτικοί συνεταιρισμοί, καθώς και το Βέλγιο, άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης³.

Ωστόσο, οι εν λόγω διαδικασίες έχουν ανασταλεί μέχρι να απαντήσει το Δικαστήριο στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν από το βελγικό συνταγματικό δικαστήριο στην υπό κρίση διαδικασία. Το τελευταίο έχει επιληφθεί προσφυγών που ασκήθηκαν από ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εγγυήσεως υπέρ του ομίλου ARCO, προκειμένου

¹ Απόφαση 2014/686/ΕΕ της Επιτροπής, της 3ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την κρατική ενίσχυση SA.33927 (12/C) (πρώην 11/NN) που εφάρμοσε το Βέλγιο — Σύστημα εγγυήσεως για την προστασία των μεριδίων φυσικών προσώπων που είναι μέλη χρηματοπιστωτικών συνεταιρισμών [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 1021] (ΕΕ L 284, σ. 53).

² Οδηγία 94/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων (ΕΕ L 135, σ. 5). Κατά την οδηγία αυτή, τα κράτη μέλη φροντίζουν να συσταθούν και να αναγνωριστούν επίσημα στο έδαφός τους συστήματα εγγυήσεως των καταθέσεων.

³ Υποθέσεις του Γενικού Δικαστηρίου Βέλγιο κατά Επιτροπής (T-664/14) και Arcofin κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-711/14).

να αποφανθεί επί της συνταγματικότητας του βελγικού νόμου περί της Εθνικής Τράπεζας στον βαθμό που αυτός προβλέπει τέτοιου είδους εγγυήσεις για τα μερίδια σε ορισμένους αναγνωρισμένους χρηματοπιστωτικούς συνεταιρισμούς. Προκαταρκτικώς, ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν το σύστημα εγγυήσεως παραβιάζει το δίκαιο της Ένωσης.

Η γενική εισαγγελέας J. Kokott προτείνει στο Δικαστήριο να δοθεί στο βελγικό συνταγματικό δικαστήριο η απάντηση ότι υποχρέωση των κρατών μελών να εντάξουν στο εθνικό τους σύστημα εγγυήσεως των καταθέσεων τα μερίδια φυσικών προσώπων σε αναγνωρισμένους χρηματοπιστωτικούς συνεταιρισμούς δεν συνάγεται ούτε από την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί των συστημάτων εγγυήσεως των καταθέσεων αλλά ούτε και από την ισχύουσα στο δίκαιο της Ένωσης γενική αρχή της ίσης μεταχειρίσεως. Συγκεκριμένα, τα μερίδια συνεταιρισμών, σε αντίθεση προς τους τραπεζικούς λογαριασμούς, δεν αποτελούν καταθέσεις αλλά ανήκουν στα ίδια κεφάλαια, όπως και οι μετοχές. Επίσης, οι χρηματοπιστωτικοί συνεταιρισμοί δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα. Παράλληλα όμως, η γενική εισαγγελέας προσθέτει ότι η οδηγία δεν απαγορεύει την ένταξη αυτή, εφόσον με τον τρόπο αυτό δεν αμβλύνεται η εγγύηση των καταθέσεων ή δεν συντελείται παράβαση κάποιου άλλου κανόνα του δικαίου της Ένωσης.

Κατά τη J. Kokott, η απόφαση της Επιτροπής είναι έγκυρη, τουλάχιστον στον βαθμό που το κύρος της αποτελεί εν προκειμένω αντικείμενο εξετάσεως από το Δικαστήριο⁴. Η Επιτροπή δεν εφάρμοσε εσφαλμένως την έννοια των κρατικών ενισχύσεων και δεν αιτιολόγησε ανεπαρκώς την απόφασή της.

Εξάλλου, η γενική εισαγγελέας διαπιστώνει ότι το Βέλγιο παραβίασε τόσο την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησεως όσο και την (ισχύουσα τουλάχιστον μέχρι την έκδοση τελικής αποφάσεως από την Επιτροπή) απαγόρευση εφαρμογής, και ως εκ τούτου χορήγησε παράνομη κρατική ενίσχυση. Συγκεκριμένα, η κοινοποίηση του επίμαχου συστήματος εγγυήσεως στην Επιτροπή πραγματοποιήθηκε μόλις στις 7 Νοεμβρίου 2011, ήτοι την ημέρα που οι τρεις χρηματοπιστωτικοί συνεταιρισμοί του ομίλου ARCO εντάχθηκαν τυπικώς, με βασιλικό διάταγμα, στο βελγικό σύστημα εγγυήσεως των καταθέσεων. Με τον τρόπο αυτόν, το Βέλγιο παραβίασε την αρχή του προληπτικού ελέγχου από την Επιτροπή.

Σε περίπτωση που το Δικαστήριο, ενστερνιζόμενο την πρότασή της, αποφανθεί υπέρ του κύρους της αποφάσεως της Επιτροπής, στον βαθμό που τούτο αποτέλεσε εν προκειμένω αντικείμενο εξετάσεως, τούτο **δεν θα έχει μεν από τυπικής απόψεως δεσμευτική ισχύ για το Γενικό Δικαστήριο** της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις δύο εκκρεμείς ενώπιόν του υποθέσεις. **Ωστόσο** η απόφαση του Δικαστηρίου θα αποτελέσει αναμφίβολα *de facto* όχι αμελητέο **νομολογιακό προηγούμενο** για την έκβαση των διαδικασιών εκείνων. Πάντως, το Γενικό Δικαστήριο έχει την ευχέρεια να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής για άλλους λόγους οι οποίοι δεν αποτέλεσαν αντικείμενο εξετάσεως στην υπό κρίση διαδικασία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα δεν δεσμεύουν το Δικαστήριο. Έργο του γενικού εισαγγελέα είναι να προτείνει στο Δικαστήριο, με πλήρη ανεξαρτησία, νομική λύση για την υπόθεση που του έχει ανατεθεί. Η υπόθεση τελεί υπό διάσκεψη στο Δικαστήριο. Η απόφαση θα εκδοθεί αργότερα.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

⁴ Η J. Kokott επισημαίνει ότι δεν αποτελεί αντικείμενο των υποβληθέντων ερωτημάτων στην υπό κρίση διαδικασία το ζήτημα αν το σύστημα εγγυήσεως συμβιβάζεται πράγματι με την εσωτερική αγορά.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.
Το [πλήρες κείμενο](#) των προτάσεων δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα CURIA κατά την ημερομηνία αναπτύξεώς
τους

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106